

Í hesum døgum vitjar Arvo Alas, rithøvundur, týðari og forlagsmaður úr Estlandi, í Føroyum.

Norðurlandahúsið og Rithøvundafelag Føroya hava fingið vitjanina í lag.

Á ferðini í Føroyum, fer Arvo Alas at halda fyrilestur í Norðurlandahúsinum mánakvöldið 8. október.

Eisini er ætlanin at fara til Suðuroy, har Arvo Alas saman við Jóannes Nielsen, rithøvunda og Jóhannes Enni, lærara, skulu vitja HF-næmingar og greiða teimum frá mentunarlígu viðurskiptinum í Estlandi.

MENTANAR- ÍBIRTARI

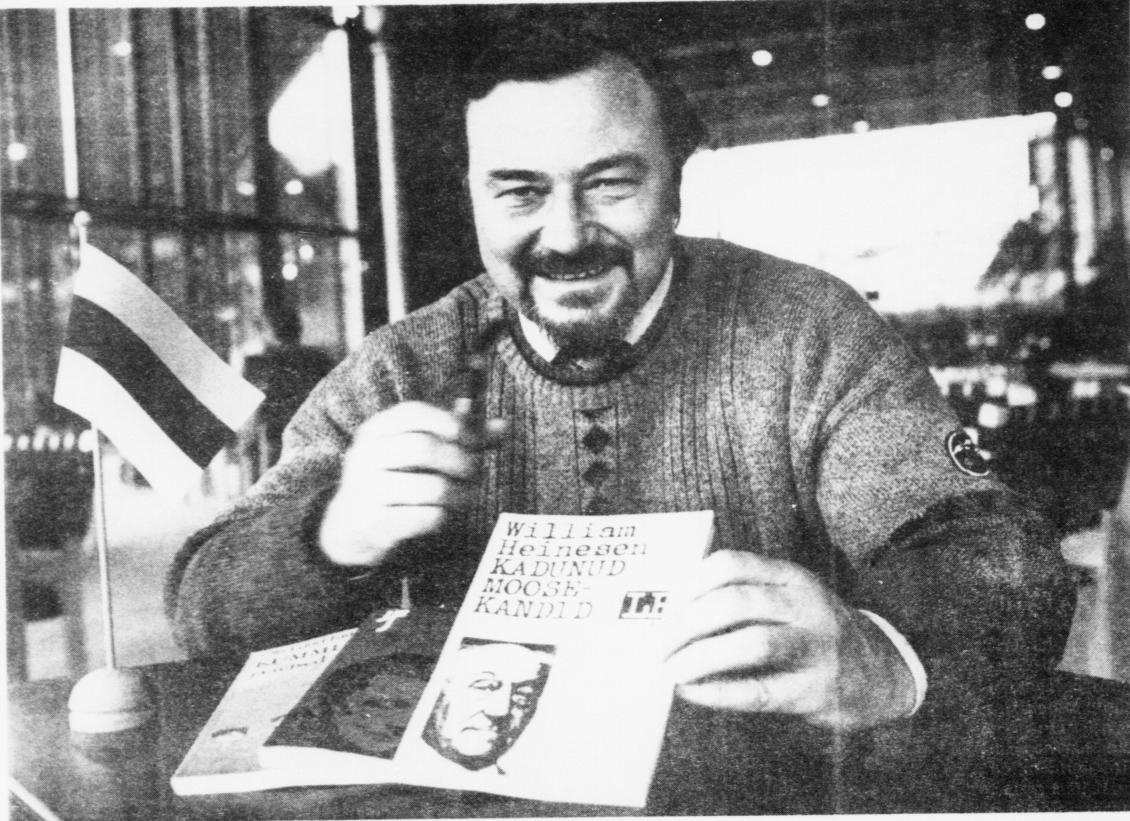
Arvo Alas hevur seinastu ári arbeitt á bókaforlag í Estlandi, og hevur verið mentunaríbirtari og millumgongumaður - serliga tá talan um týðingar av norðurlenskum bókmentum til estlendskt mál. Hann virkar í løtuni í mentunarlíga umhvørvinum í Estlandi, sum komandi ári fer at verða avgerandi fyri, hvussu mentunarpolitiska myndin verður framfyrir. Hann er ein av stigtakarum í Estlandi í royndini at ganga nýggjar leiðir, til tess at fáa neyvari samband við Norðurlond og mentan okkara.

HERTÆNASTU

Arvo Alas er 45 ára gamal, og føddur í Tallinn, sum er høvuðsstaðurin í Estlandi. Hann hevur lisið norðurlenskar bókmentir í Leningrad, tí bert har var henda lærugreinin umboðað. Av tilvild kom hann í lestrarflokk, sum hevði í boði at lesa norskar bókmentir, men Arvo Alto búið á studentagarði saman við einum íslendingi og tveimum póleningum. Tí lærði hann seg at tosa íslendskt og hevur eisini verið nakrar ferðir í Íslandi og eisini umsett íslenska skaldsøgu.

Hann fór upprunaliga undir at lesa tónleikasøgu, men 19 ára gamalt á bert eitt lestrarár var eftir, bleiv Arvo Alas innkallaður at gera hertænastu. Í herinum var hann í trý ár, og hesu tíðina spældi hann í hornorkestri.

Tá hann var liðugur við hertænastuna, gjørdi hann av at lesa norðurlenskar bókmentir ístaðin.

Esturlensk mentunarvitjan:

Hurðin viðopin móti Norðurlondum

Arvo Alas hevur umsett skaldsøgurnar "Barbara" eftir Jørgen - Frantz Jacobsen og "Glataðu spælimentinnar" eftir William Heinesen.
Foto: Kalmar

VIKUBLAÐ VAKTI ÁHUGAN

Hann heldur sjálvur, at orsökkin til áhugan fyri norðurlenskum, stavaði frá einum gomlum vikublaði, hann sum smádrongur fann hjá ommu síni. Blaðið var gamalt - prentað áðrenn kríggið, men tað sum vakti áhuga hansara, var ein lýsing av einum snøggum bili, við bókstavum, sum fyri lítla smádreingin vóru óskiljandi. Kortini minnst hann aftur á hetta, og sigur í stuttleika frá hendingini.

Seinastu áriini hevur Arvo Alas arbeitt á einum forlag og umsett norðurlenskar bókmentir til estlendskt mál. Hann hevur umsett 30 bókar úr ymsu Norðurlondum, harav eisini skaldsøguna "Barbara" eftir Jørgen F. Jacobsen, og "Glataðu spælimentinnar" eftir William

Heinesen. Nú er hann givin á forlagnum, og fer framfyrir at týða Norðurlenskar bókmentir burturav. Í løtuni umsetur hann savnaðu verkini eftir H.C. Andersen, sum tilsamans er 815 síður.

SAVNA ÚRVAL

Á ferðini í Føroyum er eisini ætlanin, at Arvo Alas skal savna saman úrvæl av føroyskum søgum, yrkingum o.ø. tilfari, sum ætlanin er at geva út í Estlandi.

Arvo Alas er ein av stigtakarum til nýggja norðurlenska tíðarritið Skandest, ið er samtøku-tiltak, til tess at kunna estlendingar um norðurlenskar bókmentir og mentunarahendingar annars, eitt nú eisini tónleik, málningalist o.ø. Síðani hurðin varð latin upp á glopp í Eysturlondum, hava estlendingar ferðast nógv í út-

londunum, fyri at greiða umheiminum frá viðurskiptinum í egna landi. 1,5 mió íbúgvar eru í Estlandi, harav 1 mió estlendingar.

Tað hevur stóran týdning, at tað eru vit estlendingar, sum greiða umheiminum frá okkara viðurskiptum. Gera vit tað ikki sjálvir, verða keldurnar Pravda og teir sovjetisku fjølmiðlarnir, og tá kann myndin gerast avskeplað og veruleikafjar, sigur Arvo Alas.

FØROYAVIKU Í ESTLANDI

Umframt trídarritið Skandest og týðingar av norðurlenskum bókmentum, virkar Arvo Alas eisini fyri at fáa ein føroyska viku í Tallinn, komandi summár. Ætlanin er at fáa føroyskar rithøvundar at siga frá, hava føroyskan dans, lista-

framsýningar o.ø., sum kann geva eina mynd av núðar samfelagnum í Føroyum. Ætlanin er eisini at fara út á smáu oyggjarnar í Estlandi við tiltakinum.

Estland er Norðsjóvarland, og vit kenna okkum nær knýtt at Norðurlondum, hóast sambandið seinastu 40 ári ikki hevur verið nógv. Vit eru tó ávirkaði av Finnlandi og Svøríki, og hava havt møguleika at hoyra útvarp og síggja sjónvarp haðani. Viðvíkjandi estlenska málinum, so

líkast tað finskum máli á sama hátt, sum vit kunnu siga at munurin er millum danskt og nýnorskt mál.

Um tað eydnast at fáa hetta tiltak í lag, verður Føroyavikan fyrsta mentunartiltak í Estlandi.

Fyrilesturinn verður í Norðurlandahúsinum mánakvöldið kl. 19.30.

Orð: Dagny Joensen
Myndir: Kalmar Lindenskov